

ВРХОВНИ СУД
РЕПУБЛИКЕ СРПСКЕ
Број: 71 0 П 049020 11 Рев
Бања Лука, 17.5.2012. године

Врховни суд Републике Српске, у вијећу састављеном од судија Росе Обрадовић, као предсједника вијећа, Горјане Попадић и Виоланде Шубарић, као чланова вијећа, у правној ствари тужитеља Р. М. из Д., кога заступа Ђ. С., адвокат из Б. Л., против туженог Д. д.о.о. К., кога заступа Ч. Ђ., адвокат из Б. Л., ради накнаде штете, одлучујући о ревизији тужитеља против пресуде Окружног суда у Бањој Луци број 71 0 П 049020 10 Гж од 17.9.2010. године, на сједници одржаној дана 17.5.2012. године донио је

ПРЕСУДУ

Ревизија се одбија.

Образложење

Првостепеном пресудом Основног суда у Бањој Луци број 71 0 П 049020 03 П од 23.11.2009. године одбијен је захтјев тужитеља за накнаду материјалне и нематеријалне штете те тужитељ обавезан да туженом накнади трошкове спора у износу од 5.168,25 КМ.

Другостепеном пресудом Окружног суда у Бањој Луци број 71 0 П 049020 10 Гж од 17.9.2010. године жалба тужитеља је одбијена као неоснована и првостепена пресуда потврђена.

Тужитељ ревизијом побија другостепену одлуку због повреде одредаба парничног поступка и погрешне примјене материјалног права с приједлогом да се обје нижестепене пресуде преиначе и тужбени захтјев усвоји у цјелости или да се исте укину и предмет врати првостепеном суду на поновно суђење.

У одговору на ревизију тужени је предложио да се ревизија одбије као неоснована.

Ревизија није основана.

Предмет спора је захтјев тужитеља да му тужени накнади материјалну и нематеријалну штету коју је претрпио радећи за њега.

Према чињеничном утврђењу нижестепених судова, тужитељ није био у радном односу код туженог већ је за њега фактички радио, обављајући послове које му одреди тужени; тужитељ је код туженог примао плату за рад у износу од по 300,00 КМ мјесечно; дана 08.02.2000. године тужитељ је радио испред сушаре туженог када су на њега пала велика алуминијска врата сушаре, којом приликом је задобио тешке тјелесне повреде (прелом петог слабинског пршљена

и ишчашење четвртог слабинског пршљена); због наведених повреда тужитељу је животна активност умањена за 25%; тужитељ је по занимању шумарски техничар; лијечење тужитеља је трајало до 12.4.2001. године; тужени је на име одштете тужитељу исплатио износ од укупно 13.000,00 КМ.

Полазећи од ових утврђења нижестепени судови су закључили да за предметну штету одговара тужени као власник врата која су пала на тужитеља, према одредби члана 154. Закона о облигационим односима („Службени лист СФРЈ“, број 29/78, 39/85 и 57/89 те „Службени гласник Републике Српске“, број 17/93, 3/96, 39/03 и 74/04, даље: ЗОО). Међутим, ови судови сматрају да је исплатом износа од 13.000,00 КМ тужени у цјелости тужитељу накнадио материјалну и нематеријалну штету коју тражи у овој парници, па суде тако што одбијају тужбени захтјев тужитеља.

Материјално право није погрешно примијењено на штету тужитеља када је одбијен његов тужбени захтјев.

Према одредби члана 174. ст. 1. ЗОО, за штету од опасне ствари одговара њен ималац, а за штету од опасне дјелатности одговара лице које се њоме бави.

У овом случају, а што у поступку тужитељ није оспорио, нити то чини сада у ревизији, у моменту када се десио штетни догађај тужитељ није обављао послове који се могу третирали као опасни (сједио је на столици и писао). Он је тешко тјелесно повријеђен приликом пада врата сушаре, која су била скинута и наслоњена на зид сушаре. Сушара (па сходно томе и поменута врата) је власништво туженог.

У правној теорији се заступа мишљење да је ствар опасна када због свог положаја, дјеловања, својстава или због голе егзистенције представља повећану опасност за околину. Врата, сама по себи, нису опасна ствар у смислу одредбе члана 173. ЗОО. Међутим, када се скину из свог лежишта и прислоне на зид у неправилном положају (како је било у конкретном случају), она могу добити својство опасне ствари јер тада представљају повећану опасност.

ЗОО у ставу 2. члана 174. утврђује дефиницију имаоца опасне ствари. Онај који држи опасну ствар одговара за штету која потиче од те ствари, осим ако докаже да постоји разлог који закон признаје као ослобађајући. Он се може растеретити одговорности ако је штету изазвао неки догађај, треће лице или сам оштећени односно уколико су испуњени посебни услови предвиђени законом (члан 177. ст. 1. и 2. ЗОО). Довољно је да се радња трећег лица или оштећеног није могла предвидјети нити спријечити.

Према утврђеном чињеничном стању, тужитељ је био у групи радника који су, без знања и налога туженог, скинули врата сушаре и иста наслонили на зид, да би тиме себи “олакшали” посао. Они су тиме пристали на ризик односно опасност да врата падну због неправилног положаја. Стога се туженом не може приписати одговорност за предметну штету јер он није својим радњама врата ставио у положај у којем она представљају опасну ствар, нити су врата стављена у тај положај по налогу туженог, већ су то самоиницијативно учинили радници који су критичног дана радили у сушари (по наводима свједока међу њима је

био и тужитељ). Дакле, ризик од наступања штетних посљедица су створили тужитељ и радници који су са њим радили у сушари, што нижестепени судови нису уочили, па су неправилно узели да постоји одговорност туженог по општим начелима одговорности за штету. Међутим, имајући у виду да је тужбени захтјев одбијен, овај погрешан закључак нижестепених судава нема утицаја на правилност нижестепених пресуда.

С обзиром на изложено, без значаја су ревизиони приговори да су нижестепени судови прениско одредили висину материјалне и нематеријалне штете, да је код њега дошло до умањења радне способности у проценту од 30%-40% те да другостепени суд није оцијенио све наводе жалбе тужитеља.

Из напријед изнесених разлога, а примјеном одредбе члана 248. Закона о парничном поступку („Службени гласник Републике Српске“, број 58/03, 85/03, 74/05, 63/07 и 49/09), одлучено је као у изреци.

Предсједник вијећа
Роса Обрадовић

За тачност отправака овјерава
Руководилац судске писарнице
Амила Подрашчић